

VCW Symposium | 13 mei 2024

Migratie en loyaliteit

Migratie speelt bij veel mensen een belangrijke rol in hun geschiedenis. Het is een thema van alle tijden dat ook nu actueel is.

Welke rol speelt loyaliteit, wat heeft het contextueel gedachtegoed hierin te bieden en wat hebben contextueel hulpverleners en therapeuten hiervoor ontwikkeld?

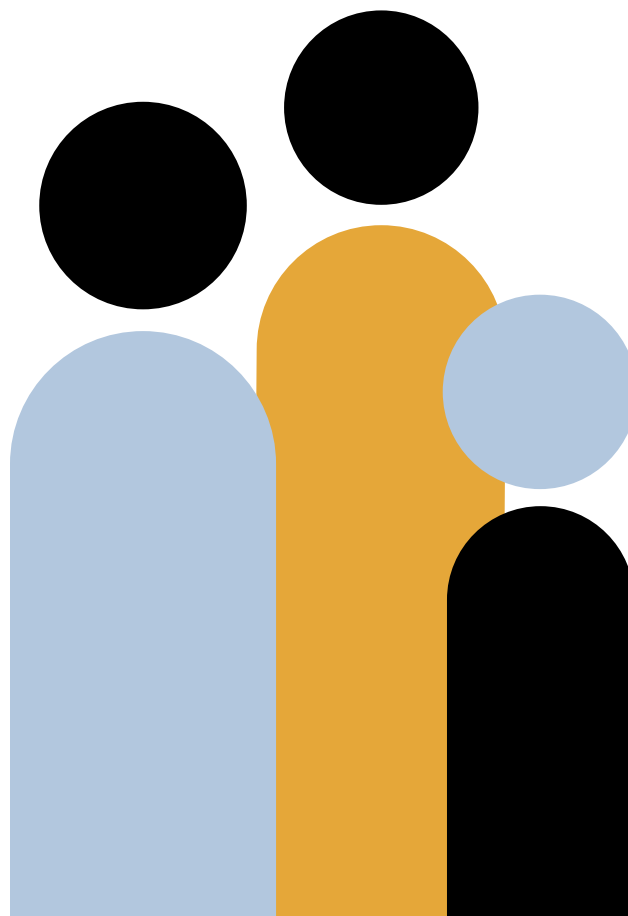
De grondlegger van de contextuele benadering, Professor Iván Böszörményi-Nagy, was zelf een migrant. Hij vluchtte na de tweede wereldoorlog voor de communistische machthebbers in Hongarije via Zwitserland naar de Verenigde Staten. Hij wist van binnenuit hoe het was om noodgedwongen familie, vrienden, cultuur en alle vertrouwde zekerheden in het leven achter je te laten en opnieuw te beginnen.

Tijdens het VCW-symposium van 2024 worden we via inspirerende lezingen en workshops meegenomen in een zoektocht naar manieren en inzichten vanuit het contextuele gedachtegoed om cliënten met een migratieachtergrond en hun families zo passend mogelijk te ondersteunen.

Programma

- 8:30 - 9:20 Inloop en registratie workshops
- 9:30 - 9:45 **Welkom en opening**
- 9:45 - 10:45 26e Ammy van Heusdenlezing door Le Xuan Tran
- 10:45 - 11:00 **Pauze**
- 11:00 - 12:00 Workshops ronde 1
- 12:00 - 13:45 **Lunch en contextuele markt**
- 13:45 - 14:45 Workshops ronde 2
- 14:45 - 15:00 **Pauze**
- 15:00 - 16:00 Lezing door Kitlyn Tjin a Djie
- 16:00 - 16:15 Afsluiting
- 16:15 - 18:00 **Borrel**

De VCW organiseert ieder jaar de Ammy van Heusdenlezing met de bedoeling mensen aan het woord te laten die op een bijzondere wijze werken met de contextuele benadering. Vanwege de verdienstelijke wijze waarop Ammy van Heusden (1920- 1986) het contextuele gedachtegoed in Nederland bekend heeft gemaakt, is haar naam verbonden aan deze jaarlijkse lezing.

26e Ammy van Heusdenlezing door Le-Xuan Tran, Migratie en loyaliteit

Geboren in Zuid-Vietnam is **Le-Xuan Tran** op haar tiende naar Nederland gekomen. 'Migratie en loyaliteit' is een thema dat doorweven is in haar familiegeschiedenis. Het begon toen haar (over)grootouders vaderszijde begin van de 21e eeuw vanuit Noord-Vietnam naar Cambodja gingen om te werken als arbeiders op een Franse rubberplantage. In de jaren 60 verlieten ze Cambodja en vestigden ze zich in Zuid-Vietnam. Vietnamezen konden in de periode van 1954 en 1955 kiezen voor Noord- of Zuid-Vietnam. Haar grootouders moederszijde lieten hun familie achter in Noord-Vietnam en kozen voor Zuid-Vietnam. In 1975 viel Zuid-Vietnam en in 1979 vluchtte haar vader met de boot uit Vietnam. Hij vond een nieuw thuis in Nederland. Op haar tiende kwam ze samen met haar moeder, jongere broers en zus naar Nederland in het kader van gezinshereniging. Jaren later trouwde ze een Vietnamese bootvluchteling. Le-Xuan is (klein)dochter van migranten, vrouw van een migrant en zelf ook een migrant. In Vietnam wonen nog familie en schoonfamilie.

Le-Xuan Tran

'Voel je je meer Vietnamees of meer Nederlands?' Op het eerste gezicht lijkt deze vraag te gaan over identiteit, maar voor Le-Xuan gaat deze vraag om loyaliteit.

Aan de hand van haar persoonlijk verhaal neemt Le-Xuan ons mee in het thema 'Migratie en loyaliteit'. Ze staat stil bij de betekenis van migratie en loyaliteit en de doorwerking ervan op en tussen de verschillende generaties. Ze maakt daarbij verbinding met het contextuele gedachtegoed en de kansen die ze ziet voor hulpverleners/begeleiders. Le-Xuan Tran werkt als Contextueel therapeut VCW en Contextueel supervisor VCW vanuit haar eigen praktijk. Daarnaast coördineert en verzorgt ze trainingen en lessen bij opleidingsinstituut voor contextuele studies *Leren over Leven*. Ze is als docent Social Work verbonden aan Avans Hogeschool in Breda. Sinds 2016 organiseert ze kleinschalige groepsreizen naar Vietnam.

Lezing/workshop: Leven tussen twee culturen

Abdelfattah Arissa

Leven tussen twee culturen is een moeilijke opgave, het leidt bij veel mensen tot stress en moeite om te verbinden met anderen. Mensen die tussen twee culturen leven, worden vaak geconfronteerd met tegenstrijdige verwachtingen. Ze kunnen zich onder druk gezet voelen om aan de normen en waarden van beide culturen te voldoen, welke soms conflicterend kunnen zijn. Veel migranten en (ex)vluchtelingen voelen zich sociaal geïsoleerd en kunnen het moeilijk vinden om volledig geaccepteerd te worden in beide culturen, wat gevoelens van eenzaamheid en isolement kan versterken. Verschillen in culturele normen en waarden kunnen spanningen veroorzaken binnen families. Generatieconflicten kunnen ontstaan wanneer ouders vasthouden aan traditionele normen, terwijl de jongere generatie meer assimileert in de dominante cultuur.

Leven tussen twee culturen gaat vaak gepaard met gevoelens van heimwee en verlies; het enerzijds nostalgisch voelen naar de cultuur van het geboorteland, en anderzijds de uitdagingen van het dagelijks leven in een nieuwe cultuur ervaren.

“Abdelfattah weet, als migrant, hoe complex de worsteling van veel oudkomers en nieuwkomers tussen twee culturen is. Hij heeft er jaren over gedaan om dit dilemma te begrijpen. Het contextuele gedachtegoed van Nagy heeft zijn worsteling taal gegeven waardoor hij zijn gedachten en gevoelens beter is gaan begrijpen. Dat begrip, inzicht en die taal deelt Abdelfattah graag met je tijdens zijn interactieve lezing.

Abdelfattah Arissa (Essaouira, 1963) heeft 30 jaar ervaring in de jeugdhulpverlening. Hij is oprichter en directeur van Bureau Al-Osra Zorg, een cultuur-sensitieve instelling voor begeleiding van volwassenen en gezinnen met een migranten/vluchtelingen achtergrond.

In 2004 volgde hij de opleiding contextuele hulpverlening bij Leren Over Leven. Hij is opgeleid in de FFT (Functional Family Therapy), de vierjarige opleiding voor Psychodrama en hij volgde de training “Slapende honden” methodiek voor kinderen met hechting en trauma, bij Ariane Struik.

Workshop: Migratie met Een Taal Erbij

Tijdens deze workshop maak je kennis met de methodiek van **Een Taal Erbij**. Aan de hand van een casus word je meegenomen in de taal van de poppetjes. Het verhaal van deze casus zal zich op tafel “ontvouwen” en het beeld zal de thema’s die spelen binnen migratie (waaronder loyaliteit) zichtbaar maken.

Na deze demo is er ruimte om zelf aan de slag te gaan en de kracht van deze methodiek te ervaren. Hierbij ga je op zoek naar jouw kijk op (en eventueel ervaring met) migratie en hoe deze kijk van invloed is op jouw manier van werken rondom dit thema.

Janneke Hendriks is systemisch counselor, trainer en supervisor/intervisor. Bovenal is zij ook een groot poppetjes fan! In haar werkwijze binnen gezinnen en als trainer en supervisor heeft de methodiek Een Taal Erbij een grote rol.

Janneke Hendriks

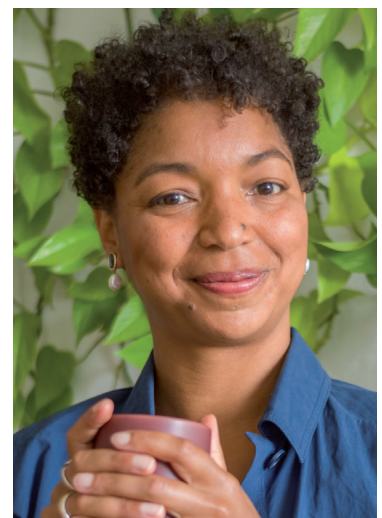
Workshop: "Verhalen ontvouwen: een verkenning van migratie, loyaliteit en (wereld) geschiedenis met het genogram"

Als iemand mij toestaat om mijn hele (familie)verhaal te vertellen, hoe ongegeneerd, organisch, fragmentarisch en associatief ook, dan kan ik al sprekend langzaam de draad ontwarren die alle gebeurtenissen met elkaar verbindt. Pas in het gesprek met de ander en door vragen, reflecties en erkenning van de ander is het dat we ons eigen verhaal beter kunnen begrijpen en onszelf kunnen plaatsen in een grotere context.

Hoe breder het referentiekader van de gesprekspartner, hoe meer ruimte deze voor een ander vrij kan houden, hoe méér je kunt beluisteren en hoe minder informatie en mensen je (bewust of onbewust) uit je bewustzijn verwijdert, vervormt of buitensluit.

Deze interactieve workshop gaat dieper in op het onderwerp migratie en loyaliteit en het genogram. Met voorbeelden van diverse genogrammen van moderne gezinnen verkennen we samen de dynamieken en krachtenvelden binnen families en tussen generaties in Nederland en daarbuiten. Al snel zien we dat de maatschappelijke, sociale en wereldgeschiedenis de genogrammen in beweegt. Aan de orde komen onder andere: taal van uitsluiting en insluiting, de mogelijke effecten van racisme en discriminatie op families, het belang van inclusieve hulpverlening, en hoe de bredere sociaal-maatschappelijke context van families bespreekbaar kan worden gemaakt met behulp van het genogram.

Janine Koppers is bedenker en medeoprichter van Roots of Me Genogram Software. Na haar bachelor Social Work studeerde ze een tijd filosofie. In 2014 maakte ze kennis met contextueel werk en met het genogram. Ze vroeg zich af waarom er geen goede digitale tool was om genogrammen te maken. Daarna ging het ineens heel snel: samen met haar partner Jakob ontwikkelde ze Roots of Me: een programma speciaal voor digitale genogrammen. Ze dook de afgelopen jaren diep de materie in om de beeldtaal van het genogram aan te laten sluiten bij de mensen en gezinnen van nu. Sinds de lancering van Roots of Me in 2020 traint ze therapeuten, teams en studenten om het digitale genogram in te zetten in hun werk.

Jannine Koppers

Workshop: Het land van 'Thuis'

Harmen Elisa (Harry) Brandsma
Is gevangenispredikant in ruste, theatermaker, verzoeningswerker en Contextueel therapeut.
Publicatie: *Langs de Rivier, Bespiegelingen over uitsluiting en trauma* 2023 Van Warven Kampen

Margie van de Pol
Margie maakt Indisch-Nederlands 'spoken word', gedichten. Zij groeide op in internaten in Utrecht en Driebergen. Via de volgende link lees je een gedicht van haar hand:
www.indischeschrijfschool.nl/indisch-gedicht-bijna-ondergronds/

Harry Brandsma maakt fysiek theater op basis van docudrama, dit gebeurt in nauwe samenwerking met alle deelnemers, die een gelijkwaardige inbreng hebben in het creatieve proces. De achtergrond, ideeën, kwaliteiten, (on)mogelijkheden, leeftijden etc. van de acteurs en de locatie worden gebruikt om een hoogwaardige voorstelling neer te zetten. www.tmttheater.info

Twee acteurs (Margie van de Pol en Ellen Makkellie) laten een onderdeel uit hun solo zien waarin migratie en loyaliteit uit hun familiegeschiedenis centraal staat.

Nagesprek onder leiding van Harry Brandsma en Pieterjan van den Akker

Na de opvoeringen gaan we in gesprek met Margiel, Ellen en de deelnemers aan de workshop over de consequenties van migratie, de rol van loyaliteit en hoe docudrama mensen kan helpen om te helen.

Ellen Makkellie
Ellen is beeldend kunstenaar. Ze groeide op in een samengesteld CPN-gezin, waar 'verlangen naar een rechtvaardig land' een grote rol speelde. Ze speelt een gedeelte uit haar komende solovoorstelling.
www.ellenmakkellie.nl

Transgenerationale overdracht van trauma en migratie

De grote gebeurtenissen in de wereld beïnvloeden familiegeschiedenissen en de impact van de verlieservaringen sijpelt door in de generaties. In deze interactieve lezing vertelt **Kitlyn Tjin A Djie** over de transgenerationale overdracht van trauma en migratie, deze bijzondere levensfaseovergangen destabiliseren minstens 4 generaties. Onze cliënten lijden onder discontinuïteit, fragmentatie en ontbreken van samenhang. Ingrijpende levensfaseovergangen in eerdere generaties leiden tot onbewuste patronen in families. De eerste generatie kent het verlies en zwijgt, de tweede draagt het verlies en beschermt de eerste, en de derde ontregelt de destructieve patronen die ontstaan door niet gezien en niet gehoord worden.

In de chaos is het van belang de stemmen van 3 generaties samen te brengen, de verhalen verborgen in schuurtjes, kelders en archieven in het licht te zetten. Het gebruik maken van de band tussen grootouders en kleinkinderen is een verborgen kracht voor transformeren van destructieve patronen. Dat kan zorgen voor het ervaren van samenhang, van familiecontinuïteit. Wie ben je en waar hoor je bij. Kitlyn laat het licht schijnen op de samenhang die er is tussen de ogenschijnlijk chaotische verbanden.

Kitlyn Tjin A Djie is transcultureel systeemtherapeut en opleider. Zij is contextueel geschoold, in 1990 volgde zij de vervolgopleiding werken met kinderen, adolescenten en gezinnen bij Else-Marie van den Eerenbeemt. Ze heeft het beschermjassenmodel ontwikkeld als antwoord op het lineaire westerse witte individu-denken in de jeugdzorg. 'Beschermjassen' is een model dat ruimte schept voor diversiteit. 'Beschermjassen' betekent bescherming bieden door mensen of groepen in te bedden in hun krachtbronnen. Veiligheid en warmte bieden, mensen omhullen in het oude vertrouwde, daarmee bestrijd je uitsluiting en creëer je verbinding. Kitlyn is eigenaar van Bureau Beschermjassen en geeft trainingen over de toepassing van het gedachtegoed in zorg, onderwijs en welzijnssectoren. Ze schreef samen met Irene Zwaan diverse boeken en artikelen over Beschermjassen, o.a. De Familieziel

Een overzicht van publicaties vind je op de website.
www.beschermjassen.nl/publicaties

Kitlyn Tjin A Djie

Praktische informatie

Meld je aan door middel van het digitale formulier op onze website www.contextueelwerkers.eu

- VCW leden: € 115
- Niet-leden: € 195

Bij de inschrijving zijn inbegrepen: koffie, thee en versnaperingen gedurende de hele dag, een uitgebreide buffetlunch en een afsluitende borrel.

Bij een annulering vóór 15 april 2023 geldt 50% restitutie van het betaalde inschrijfgeld. Na deze datum is restitutie niet meer mogelijk. Bij verhindering is je plaatsvervanger van harte welkom! Geef dit wel tijdig door via info@contextueelwerkers.eu onder vermelding van naam, e-mailadres en telefoonnummer.

Deelname workshops

Zorg dat je op 13 mei op tijd aanwezig bent om je in te schrijven voor twee workshops van je keuze. Er zijn per workshop beperkte plekken beschikbaar.

Registratiepunten

Voor het volgen van het symposium wordt oa bij de NVRG, registerplein en SKJ registratiepunten aangevraagd.

Op de website www.contextueelwerkers.eu wordt de toekenning bekend gemaakt, houd deze in de gaten.

Symposium markt

Ook dit jaar willen we weer een verkoopgelegenheid bieden voor artikelen, boeken of andere materialen die voor contextueel werkers nuttig kunnen zijn in hun beroepspraktijk; de jaarlijkse VCW symposium markt. Dit jaar voor de tweede keer georganiseerd. Tijdens de pauzes en na afloop van het symposium kun je deze bezoeken.

VCW symposium

maandag
13 mei 2024

Cultuur- en Congressentrum Antropia

Hoofdstraat 8
3972 LA Driebergen

Antropia ligt naast
NS-station Driebergen-Zeist
en de A12-afslag
Driebergen-Zeist